

Seria B.

222161

No. 17.

CUNOSTINTE FOLOSITOARE

Seria B.

RĂTĂCIRILE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BOLȘEVISTE

DE

MAIOR I. MIHAI

DIN CORPUL JANDARMERIEI

Seria B

CARTEA ROMÂNESCĂ

No. 17.

Prețul Lei 2.—

Către cititorii noștri

Unul din punctele principale ale programului Societății de editură „**Cartea Românească**“ a fost și scoaterea de bibliotecă pentru răspândirea culturii în mulțime, pe prețuri cât de estine, în care scop s'a înființat de societate un *fond Cultural* special.

Dând întâietate clasicii literaturii românești, am scos biblioteca «**Pagini alese din Scriitorii Români**». Căutarea neașteptată ce au găsit, ne dă curajul, chiar cu riscul de sacrificii, să complectăm programul propus scoțând și broșuri cu conținut științific. Lupta economică se bizue pe datele științii. Acea țară va dovedi, ai cărei locuitori nu vor munci dibuind ca prin negură ci vor fi conștienți de ce voesc și de ce pot săvârși. Economisirea timpului și a brațelor, ca și agerimea minții în născocirea zilnică a mijloacelor de lucru, știința le procură mai cu ușurință.

Potrivit acestora apărem astăzi cu cele dintâi broșuri din «**Cunoștințe folositoare**», titlul general ales pentru ele. Vor ieși cu timpul, săptămânal, în patru serii. Fiecare serie cu o anumită natură de cunoștinți, va avea o copertă și un subtitlu deosebit, iar paginația lor va fi astfel în cât se vor putea întocmi la sfârșit într'un volum deosebit.

Seria A, cu subtitlu: *Știința pentru toți*, va trata pe înțelesul tuturor, diferite probleme științifice din toate domeniile, menite să lărgescă și întărească cunoștințele fiecăruia.

Seria B, cu subtitlu, *Sfaturi pentru gospodari*, cuprinde subiecte cu aplicarea cunoștințelor în viața de toate zilele, ținând seamă mai ales de trebuințele igienice, agricole, etc. ale populațiunii noastre rurale.

Seria C, cu subtitlu: *Din lumea largă*, cuprinde descrierea locurilor, lucrurilor și a oamenilor din alte țări. Experiențele altor popoare mai vechi, știute de oricine, pot cruța munca de încercare a popoarelor mai tinere.

Aceste serii vor fi scoase sub îngrijirea redacțională a *D-lui I. Simionescu membru al Academiei Române și Profesor la Universitatea din Iași*.

SERII B.

CUNȘȚINȚE FOLOSITOARE
SFATURI PENTRU GOSPODARI

No. 17.

RĂTĂCIRILE BOLȘEVISTE

DE

Maior I. MIHAI

din Corpul Jandarmeriei.

BUCUREȘTI

EDITURA „CARTEA ROMANEASCĂ” S. A.

7998

Univ. Cluj
803 1943

222161

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RATACIRILE BOLȘEVICE

De la 1917 încoace, de când revoluția rusă a dărâmat imperiul țarilor cu întreaga organizație de Stat a vechiului regim, și a adus la putere o seamă de oameni cari încearcă pe spinarea poporului rus valoarea și rostul unor teorii închipuite de câțiva visători, mii de cărți, mii de articole și de studii s'au scris pentru a se lămuri însemnătatea cuvântului: **bolșevism**, și rezultatele guvernării sovietice.

La noi însă, în România, deși ne aflăm într'o vecinătate atât de apropiată de Rusia, nu s'a făcut nimic, sau mai nimic, pentru a lămuri lumea satelor și a târgurilor, asupra adevăratelor întâmplări ce se desfășură astăzi în Rusia sovietică. Este drept că ziarele s'au ocupat în dese rânduri despre rostul și rezultatele guvernării sovietice; dar fie că erau rău informate, fie că n'aveau dragostea să spue lucrurilor pe numele lor cel adevărat, arătările lor despre cele ce se petrec în Rusia, au fost înfățișate astfel încât cititorul a

aflat din ele altceva decât adevărul adevărat. Numai publicul din orașele mari a putut să-și facă o idee mai apropiată despre ceea ce este în fapt bolșevismul; aceasta, fiindcă în orașele mari mijloacele de cunoaștere a evenimentelor petrecute peste granițele țării sunt mai multe și mai felurite: se pot găsi mai cu ușurință cărțile, ziarele și revistele cari se ocupă cu astfel de evenimente, și cari n'au nici un interes să le înfățișeze într'o lumină mincinoasă; se pot asculta conferințe sau discursuri expuse de oameni luminați, pricepuți și în același timp cinștiți; se pot vedea filme de cinematograf sau piese de teatru cari oglindesc stările de iucruri din acea parte a lumii; în sfârșit, se pot întâlni și se poate stă mai ușor de vorbă cu oameni învățați cari știu ce se petrece dincolo de graniță, și cari răspândesc prin viu grai cunoștințele lor.

La țară însă, și în târgurile mici, pătrund mai cu greu puținele publicațiuni cari s'au ocupat în timpul din urmă despre bolșevism și despre starea de lucruri din Rusia. Publicul de la țară știe dar prea puțin despre evenimentele cari se petrec la vecinii noștri de peste Nistru, și poate că, din cauza acestei lipse totale de știri, el este înclinat uneori să creadă spuselor celor rău voitori și interesați, cari îi spun că Rusia ar fi astăzi un adevărat rai pentru țărani și muncitori, și pentru poporul de jos în deosebi.

Ca să luminăm odată în chip definitiv pe țărani și muncitorii români asupra adevăratelor evenimente din Rusia, vom face, în cele ce ur-

mează, o arătare limpede și cinstită a împrejurărilor în cari a luat naștere domnia sovietelor în Rusia, a chipului cum ea a fost împlinită, și a rezultatelor ce a dat până azi.

Mai întâi, să vedem ce este și ce însemnează cuvântul: **bolșevism**?

Cuvântul **bolșevism** însemnează **majoritar** sau **maximalist**, și el a luat naștere în împrejurările următoare: la al doilea congres al partidului muncitoresc social-democrat rus, ținut în August 1903 în Elveția, s'a pus la ordinea zilei chestiunea dacă partidul trebuie să fie condus de un comitet cu puteri suverane, sau dacă acel comitet trebuie să supună hotărârile sale aprobării adunării generale. Pe această chestiune partidul s'a împărțit în două, și cerându-se un vot asupra neînțelegerii, victoria a fost de partea grupului celui mai numeros, căruia i s'a zis **bolșeviki** (mulți, majoritate, maximaliști), spre deosebire de celălalt grup rămas în minoritate, și care a căpătat denumirea de **menșeviki** (puțini, minoritate).

În fruntea grupului majoritar sau **bolșevic**, se afla Lenin, dictatorul de astăzi al Rusiei sovietice. El a răsturnat prin mișcări muncitorești de stradă și prin revolta soldaților, pe Kerenski care, în fruntea partidului social-democrat, luase puterea din mâna Țarilor.

Aceasta s'a petrecut la 7 Noembrie 1917, și de atunci partidul **bolșevic** — care se intitu-

lează astăzi oficial: **partidul comunist**, — guvernează cu puteri suverane Rusia sovietică.

* * *

Cum au reușit bolșevicii să se impună la cârma Statului?

Pe două căi: una fu aceea a revoltei muncitorilor din fabrici; altă cale fu aceea a revoltei soldaților și sătenilor, cari de fapt erau unii și aceiași oameni. ¹⁾ Toți aceștia vroiau pacea, pacea cu orice preț, și de acest prilej s'a folosit partidul comunist (bolșevic) pentru ca prin manifeste și broșuri aruncate pe front, în fabrici și pretutindeni unde se aflau soldați, să îndemne **poporul** la răscoală împotriva cârmuirii, și să dezorganizeze armata. Ca să reușească la aceasta însă, bolșevicii au trebuit să facă poporului și alte făgădueli decât pacea imediată; ei făgăduiră deci o Constituantă, adică o Adunare Legislativă, aleasă prin vot universal, egal, direct și secret, care să dea Rusiei o Constituție democratică și o formă de guvernământ nouă; țăranilor le făgăduiră tot pământul nobililor, iar muncitorilor din fabrici, socializarea fabricilor, adică împărțirea câștigurilor rezultate dintr'o întreprindere industrială, în mod egal cu munca depusă de fiecare lucrător în acea întreprindere.

Firește că asemenea făgădueli erau de natură să zăpăcească capetelor bieților săteni și mun-

¹⁾ M. A. Landau-Aldanov: Lénine, Paris, 1920.

citori ruși, cari se și vedeau dintr'o dată intrați într'un adevărat rai pământesc, peste care urmau să fie ei singuri stăpâni, liberi, egali în drepturi și mai ales scutiți de orice fel de datorii față de autoritatea cârmuitoare a Statului. Nu li se spunea doară în fiecare clipă că de-acum încolo Statul sunt ei?

Să vedem acum în ce fel s'au ținut Sovietele de făgăduelile făcute.

De a doua zi dela venirea lor la guvern, Sovietele au hotărât socializarea pământului și au intrat numai decât în tratative de pace. Apoi au făcut alegerile pentru Constituantă, dar aceste alegeri nefiind pe placul lor, adică nedându-le majorități compuse din oameni de încredere, bolșevicii au risipit de îndată Adunarea Constituantă aleasă de popor, au întronat în locul ei dictatura Sovietelor, și de atunci n'au mai făcut apel la mulțime pentru a alege o nouă Constituantă.

Ce însemnează aceasta? Însemnează oare că s'a schimbat ceva în starea de ocârmuire a poporului rus care eră și până mai eri, sub regimul țarist, îndepărtat dela conducerea Statului, așa cum este definitiv îndepărtat și astăzi? Noi, și cu noi orice minte limpede, credem că nu.

Comuniștii ruși, ca și cei din alte țări, ca și comuniștii din țara noastră, unde și câți vor mai fi fiind, împuiază urechile poporului cu strigăte și jelanii ca acestea: Statul trebuie guvernat prin popor și de către popor; nu se poate ca o

mică parte din acest popor, o mână de oameni ajutată de noroc, să stea în fruntea Statului; trebuie ca poporul întreg să participe la cârmuirea lui.

Ori, ce se întâmplă?

Se întâmplă că aceiași comuniști cari cer înlăturarea minorității și cârmuirea statului prin majoritate, să facă tocmai pe dos de ceace cer: în Rusia poporul, adică majoritatea națiunii, a fost cu totul înlăturat dela conducerea Statului, care e cârmuit de o foarte mică parte a națiunii; iar în alte țări, comuniștii cer pentru muncitorime dreptul exclusiv de a conduce țara, când știut și vădit este că nu muncitorimea alcătuește marea majoritate a unei țări.

O democrație adevărată, înseamnă împărțirea indirectă a întregii națiuni la conducerea Statului, adică, diferitele clase cari alcătuesc acea națiune: muncitori, săteni, neguțători, burghezi, să-și trimeată aleșii în Adunarea Națională, pentru a statornici legile în interesul general și a supraveghea chipul cum guvernul administrea țara. Din momentul însă, ce o clasă sau mai multe sunt înlăturate dela conducerea indirectă a Statului, și o singură clasă pune mâna pe această conducere, democrația nu mai ființează decât pe hârtie, și în locul ei este instituită dictatura uneia sau a mai multor clase.

Acest lucru se petrece astăzi în Rusia. Toate făgăduelile de democratizare a Statului, făcute la început de bolșevici, au fost uitate, și o singură clasă, **proletariatul (adică muncitori și intelectuali**

fără lucru), a fost ridicată ca singură și definitivă stăpână, peste întreaga națiune rusă.

S'a ajuns astfel la acest ciudat rezultat, nevisat de nimeni, și mai puțin încă de ruși, că prin reușita revoluției, singurul câștig pe care l-a realizat poporul rus a fost acela de a-și fi schimbat stăpânii; adică, de unde în trecut, sub domnia Țarilor, el avea în spinare clasa burgheză, pe nobili și pe funcționari, cari de bine de rău îi garantau liniștea și putința de a munci și produce pentru hrana zilnică, acum, sub revoluție, în loc să răsuflă și să guste din binefacerile libertății și ale democrației, el are în spinare pe comuniști, oameni răzbunători, haini și sângeroși când nu sunt de-adreptul nebuni sau bolnavi, cari i-au luat toată averea, cari nu-i dau putința să muncească și să producă, și cari, la nevoie, îl șiucid, fără nici o judecată, și fără nici o teamă de nimic și de nimeni!

Cu drept cuvânt s'a întrebat un învățat rus refugiat în streinătate de frica călăilor de la Moscova: pentru aceasta a suferit poporul rus atâția amari de ani, a oftat după libertate, și și-a vărsat sângele în timpul revoluției, pentru a schimba pe niște tirani blânzi cu niște satrapi sângeroși? Acesta să fie care viitorul trandafiriu pe care Lenin și tovarășii săi îl făgăduiau Rusiei și poporului rus înainte de revoluție?

Mirarea învățatului fugar rus este cum nu se poate mai la locul ei. E ciudat însă că, pe când rușii își pun aceste întrebări, jeluindu-se pentru soarta țării lor și dându-se cu capul de toți pe-

reții lumii, la noi în țară, câțiva rătăciți, necunosători sau orbi față de cele ce se petrec în Rusia, continuă să laude faptele bolșevicilor și să le înfățișeze ca fiind o fericire pentru săteni și muncitori. Vom vedea mai la vale în ce constă această fericire.

Din moment ce, prin urmare, clasa proletară sau, mai bine zis, partidul comunist bolșevic, se văzu stăpân pe putere, bolșevicii trecură de îndată la lucrarea de întărire a regimului lor despot: au desființat întreaga organizație de Stat burgheză, au socializat fabricile, adică au dat afară pe fabricant, pe conducătorii specialiști, pe ingineri, administratori, pe maștrii și pe șefii de ateliere, etc., și au pus în fruntea lor soviete de lucrători, cari au reușit în scurt timp să ruineze întreprinderea și s'o închidă, aruncând pe drumuri milioane de muncitori; aceștia au devenit mai apoi pensionarii Statului, îngreuind peste măsură budgetul și măbind numărul celor ce mănâncă fără să producă, trăind pe spinarea celorlalți muncitori și a țăranilor; au dezorganizat armata, răpindu-i pe conducători și îndemnând-o la pradă și jaf, fapt care a făcut să ridice în contra ei pe săteni; au distrus căile ferate, ceea ce a adus ruinarea întregului comerț, mărfurile și produsele alimentare nu s'au mai putut transporta dintr'o regiune în alta, producând lipsa și foamea; și, în sfârșit, au pornit goana nebună contra burgheziei, adică contra a tot ce era

orășenesc și înstărit înainte de război: negustori, intelectuali (cărturari), preoți, capitaliști, pe cari i-au supus celor mai teribile torturi, atunci când nu i-au omorât de-abinelea.

Bolșevismul este deci, în întâiul rând, o formă politică de răzbunare împotriva burgheziei, pentru suferințele pe cari clasele de jos le-au îndurat în trecut în Rusia. El înțelege ca toate urmele acestui trecut social, capitalist și burghez, să fie cu totul rase de pe suprafața pământului; instituțiile și stările ce aparțineau acestui regim trebuiesc distruse, din temelie, iar împotriva oamenilor cari au fost norociți de soartă înainte de revoluție, trebuiesc luate cele mai necruțătoare măsuri.

Dar ce este burghezul în societatea bolșevică?

Intreprinzător economic și exploatator nu mai poate fi, căci așa ceva nu poate exista în republica sovietică; el este totuși ceva, el este acea „forță” burgheză, adică acea stare de conștiință politică în măsură a face opoziție guvernanților actuali; de aceea burghezul este despoiat de toate drepturile, dar e încărcat cu toate datoriile: el este obligat la munca cea mai inferioară și mai grea, și nu i se dă decât porțiile cele mai mici de alimente ($\frac{1}{4}$ din ce primește un lucrător sau un soldat); el rămâne burghez chiar dacă a devenit proletar, numai fiindcă înainte de revoluție a ocupat vre-un loc mai de seamă; pedepsindu-l pe el, se pedepsește trecutul! ¹⁾.

¹⁾ D. Gusti: Mișcarea ideilor, Arhiva pentru știința și reforma socială, An., II No. 2-3.

Cu chipul acesta, bolșevicii au desființat o clasă care reprezintă, nu numai ordinea și civilizația, dar care eră la dreptul vorbind îndemnul care împingea mai departe, pe calea progresului, o națiune. Căci nu se poate închipui o națiune și un progres, fără o clasă de oameni instruiți și avuți.

Dar dacă astfel au procedat bolșevicii cu burghezii, cum au procedat ei oare cu celelalte clase?

Am văzut că pe săteni i-au amăgît cu socializarea pămîntului și participarea lor directă la cărma Statului. În fapt, pămîntul a fost luat de aceia cari au venit mai de grabă de pe front, iar celorlalți nu li s'a mai dat nimic, sau li s'a dat gloanțe, bice și închisoare, ca pe vremea Țarului. Alții, cari au continuat să ceară sau să se războiască pentru pămînt, au fost mobilizați cu sila pentru armata roșie, și sunt mobilizați și astăzi.

Pămîntul odată împărțit fără nici o noimă și neținându-se seamă de nici un merit și de nici un drept, a rămas aproape în întregime nelucrat, fiindcă nefiind rînduială și liniște, dar mai ales nemaî fiind industrie, căi ferate și comerț, sătenii n'au avut de unde să-și mai capete semînțele și uneltele agricole trebuincioase. Ca urmare a acestui fapt neprevăzut de bolșevici, s'a început pe ascuns negoțul între sătenii proprietari de pămînt, și deosebiți mici proprietari sau speculanți.

Sovietele au încercat să înăbușe acest negoț dar au fost nevoite să renunțe repede la încercarea lor, fiindcă nu erau ascultate de nimeni; tot așa, prin Constituția pe care au dat-o Statului sovietic rus, bolșevicii au hotărât la art. 3, că se desființează proprietatea particulară a pământului, acesta schimbându-se în „proprietatea națiunii întregi“, iar rodul rezultat din munca lui să se împartă în deobște. Totuși țăranul este astăzi stăpân pe ogorul său, refuzând de a-l lucra. Un decret din 1919 prin care se naționalizează, de astădată numai pământul nelucrat, a rămas și acela numai slovă pe hârtie.

Tot așa au lucrat și au recoltat bolșevicii și în celelalte ramuri de activitate omenească.

Astfel ei au hotărât dintru început desființarea capitalismului; totuși, în vremea din urmă, dându-și seama că nici cel mai de pe urmă negoț, nici cea mai mică întreprindere industrială, nu se poate începe și duce la bun sfârșit, fără capital, adică fără bani, ei au încuviințat intrarea banilor străini și deplina funcționare a capitalului băstinaș.

În ce privește pe lucrători, soarta acestora este din cele mai rele; ademeniți și amăgiți în primele zile ale revoluției cu cele mai frumoase și mai nebune făgădueli de libertate, egalitate și bună conviețuire, ei au fost puși apoi la muncile cele mai grele în ateliere și fabrici. Fiindcă din cauza aceasta, unii din lucrători au încercat să fugă, ei au fost urmăriți,

arestați și militarizați, așa că fabricele au fost schimbate în adevărate cazărmi. Pentru a sporii producția, sovietele au mărit numărul orelor de muncă până la 12 și 14 ore pe zi, în timp ce în toate celelalte țări de pe pământ, nu se lucrează decât 8 ore pe zi în ateliere și fabrici! Mai mult încă: s'a oprit greva, fapt pe care, dacă l-ar fi săvârșit guvernul unei alte țări, — guvernul nostru bunăoară, — el ar fi fost declarat de dușman al muncitorimii, de despotic și criminal.

Dar nici pe alte țărâmburi, bolșevicii n'au fost mai fericiți: conform Constituției și unor decrete speciale, ei au naționalizat băncile, pentru a le redeschide apoi, văzând singuri greșeala pe care o făcuseră și care lovea în gospodăria generală a țării; s'au naționalizat pădurile și bogățiile miniere, pentru a fi apoi date în exploatare celor mai sălbatice speculații capitaliste streine; s'au anulat obligațiile bănești față de marile puteri din Apus, pentru a fi în orice moment recunoscute, dacă guvernele streine s'ar arăta dispuse să intre în legături diplomatice oficiale cu regimul sovietic.

În fine, în ceea ce privește, reprezentanța națională, ea a fost înlocuită, după înfrângerea suferită în primele alegeri pentru Constituantă, cu un Soviet central, în mâinile căruia se strânge de formă, toată puterea.

În faptă însă, puterea este exercitată de comitetul central al partidului comunist, care numește, la rândul-i pe comisarii poporului (miniștrii). Nu mai este deci vorba aci de stăpânirea unei sin-

gure clase, ci a unui singur partid, și încă a unei foarte mici părți din acest partid.

De asemenea, tot în formă, sovietul central, este ultima expresiune a unui sistem electiv care teoretic, adică pe hârtie, funcționează astfel: fiecare comună rurală sau urbană își alege sovietul său local; acesta alege din sânul lui delegați cari formează sovietul plășei respective; delegații sovietelor de plasă alcătuiesc sovietele de județ, cari trimit la rândul lor delegați în sovietele de gubernii (provincii); din sânul acestora se alege, în sfârșit, membrii „congresului național al sovietelor“, organul suprem central, care ar fi Parlamentul, și căruia îi aparține puterea supremă a republicii socialiste federative ruse a sovietelor. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aceasta în formă, după cum am mai zis, fiindcă în fapt, toate aceste soviete regionale sunt desființate, după însăși cererea lui Lenin, care a declarat că nu poate avea încredere în trimișii lor; ele sunt înlocuite prin comitetul central al partidului comunist.

De altfel, chiar dacă sovietele ar funcționa și dacă s'ar face din timp în timp alegeri, ele tot n'ar însemna mai nimic pentru adevărata voință a poporului, care e sistematic și puternic în-năbușită de teroarea bolșevică. Toți cei bănuți ca dușmani ai sovietelor, sunt îndepărtați dela vot, așa că nu votează în realitate decât membrii bine cunoscuți ai partidului, care ține puterea. Oameni cari au asistat la alegerile sovietelor spun că nu se poate închipui ceva mai înspăimântător

și dureros în același timp pentru o națiune: un popor întreg exclus dela exercitarea drepturilor sale civile și politice, prin tot felul de procedee revoltătoare și barbare, față de cari așa zisele „ingerințe“ și „corupțiuni“ întrebuintate în alte țări în cari funcționează totuși un sistem electoral liber și egalitar, sunt floare la ureche. Aceasta, fără a mai vorbi de faptul că Constituția oficială a sovietelor n'a fost aplicată niciodată, și că, în disprețul celor mai elementare simțăminte de milă și frăție între oameni, — în numele cărora și pentru cari, de altfel se laudă că guvernează și lucrează comuniștii, — dictatura proletariatului rus practică un sistem de teroare roșie care amenință cu întoarcerea la sălbăcia și brutalitatea timpurilor îndepărtate. Într'adevăr, în republica socialistă rusă, care trebuiă să fie pentru ruși raiul pe pământ, domnește lipsa oricărei libertăți individuale, — ideal pentru care au luptat și au murit în trecut atâția oameni, — pedeapsa cu moartea (suprimată chiar pe front, la început, de către congresul al II-lea al sovietelor, dar reintrodusă apoi și aplicată într'o măsură înspăimântătoare), supravegherea, spionajul, batalioanele de represalii pentru muncitori și săteni, pedepse grele pentru greșeli ori simple bănueli politice, tribunale revoluționare și „comisiuni extraordinare“, cu puteri nelimitate de a face orice, a călca domiciliul și a confiscă averea oricui, a închide și a ucide pe oricine, oricând și fără a da cuiva vre-o socoteală, cu alte cuvinte un regim de distrugere fizică și de

violență sângeroasă și arbitrară, necunoscut teoreticianilor anarhiști, dar cunoscut societății primitive, anterioară societății noastre burgheze, ca un cult al forței brutale și al dreptului celui mai tare asupra celui mai slab și fără apărare.

Acesta este spiritul socialismului practic bolșevic. De aceea Kautsky, un învățat socialist german, l-a numit „socialism asiatic“, dar aducându-și aminte că Asia a dat omenirii înțelepți ca Confucius și Buddha, el a revenit asupra acestei denumiri, și i-a zis mai nimerit: „socialism tătar“. 1).

In rezumat, așa dar, cari sunt rezultatele guvernării sovietice, și ce învățăminte se pot trage din ele?

Nu e greu de înțeles că această stăpânire bolșevică, care la începutul său își propusese ca sfântă țintă să desființeze exploatarea omului prin om 2), să șteargă orice împărțire a societății omenești în clase, să distrugă fără cruțare pe orice exploatator, să sprijine munca și pe cei slabi, să mărească producția, să asigure libertatea individuală, într'un cuvânt, să facă fericirea poporului, a ajuns astăzi, după patru ani de dominațiune, la rezultate cu desăvârșire contrarii: omul este exploatat, apăsător, persecutat de semenii săi

1) K. Kautski: *Terorismus und Communismus*, Berlin 1920.

2) Henry Bidou: *Ce que Lénine a fait de l'Empire des Tsars*, Paris, 1920.

mai rău ca în timpurile barbare; societatea se menține împărțită în clase; exploatorii poporului sunt chiar guvernanții lui; munca e depreciață și cei slabi sunt năpăstuiți; producția a descrescut cu 90%, iar libertatea individuală este un bun care nu mai există.

Tot ce au promis bolșevicii la venirea lor la putere, a fost uitat, și toate măsurile pe cari le-au luat pentru aducerea la îndeplinire a programului bolșevic, au fost ridicate sau nesocotite.

Pentru a se putea menține în fruntea Statului, bolșevicii uzează de teroare, iar teroarea o pot exercita fiindcă ei au în mâini armele, munițiunile, alimentele și fabricațiunea banilor de hârtie ¹⁾. Prin forța armelor și prin aceea a distribuției dela o zi la alta a hranei, bolșevicii reușesc să rămână mai departe stăpânii țării.

Este ușor de înțeles însă ce s'ar întâmpla în clipa când poporul ar putea pune mâna pe arme și pe o cantitate de alimente care să-l scutească de nevoia de a mai ajunge la hrana sovietelor: acestea ar fi răsturnate în 24 de ore!

Bolșevicii știu aceasta, de aceea ei țin foarte strâns armele și alimentele, pe cari nu le împart decât celor credincioși și numai într'o măsură care să le asigure viața până a doua zi. Tot așa, ei au suprimat cu desăvârșire libertatea întrunirilor și libertatea presei. Nu pot apărea decât ziare bolșevice, fiind interzise subt pe-

¹⁾ A. Gorovzev: Les raisons de la stabilité du pouvoir des Soviets, Paris 1922.

deapsa cu moartea, ziarele cari ar critică acțiunea sovietelor.

Și aceasta se chiamă țară democratică și liberală, iar regimul bolșevic un regim ideal, pe când țara noastră, în care toate sunt îngăduite, până și acțiunile subversive, este pentru domni comuniști, o țară despotică și reacționară!

În loc de guvernarea muncitorimii, cum făgăduiau la început, bolșevicii au dat guvernarea **mulțimii**, a gloatei de mercenari flămânzi, cumpărați pe bani, a golănimei inculte și imorale, a funcționarilor necinstiți, cari se ocupă cu traficuri și hoții, și a haimanalelor de tot soiul, — în cea mai mare parte streini, — cari își experimentează închipuirile minții lor bolnave pe spina nenorocitului popor rus ¹⁾. În loc de raiul pământesc, în loc de liniște și ordine, bolșevicii au întronat iadul, haosul și anarhia.

Nimic din așezarea socială a vechiului regim, nu mai există. Constituția n'a fost aplicată niciodată, Parlamentul sovietelor nu se întrunește, legile au fost toate desființate și înlocuite cu bunul plac al funcționarilor; magistratura a fost toată suprimată: cetățenii sunt judecați pe loc de un membru al sovietelor, după conștiința și priceperea sa, asistat de doi delegați ai muncitorilor; căile ferate au fost ruinate, trenurile suprimate, și transpoartele nu se fac decât în interesul sovietelor; comerțul privat a fost oprit apoi iar

¹⁾ G. W. Bienstock: Qu'est-ce que le bolchévisme? Paris, 1919.

lăsat liber, dar el s'a desființat dela sine prin lipsa totală de mărfuri; industria aproape că nu mai există; din cauza aceasta milioane de muncitori fără lucru au devenit pensionari ai Statului, au intrat în armata roșie și s'au întors la sate; agricultura s'a reîntors la timpurile primitive când săteanul nu cultivă decât pentru trebuințele casei; ca să poată obține cerealele necesare, sovietul central face rechiziții cu forța, și la nevoie pradă sau ucide; bisericile au fost prădate și dărâmate; finanțele Statului nemai încasând impozitele obișnuite, se alimentează din taxe puse la 'ntâmplare în deosebi pe săteni, pe muncitori (fiindcă aceștia sunt singurii cari produc) și pe cei cari nu fac parte din partidul comunist; viața omului nu mai e sigură, circulația nu se mai poate face dintr'un loc într'altul din cauza bandiților și a hoșilor cari sunt mai întotdeauna chiar oamenii guvernului. Poporul rus lâncezește și pierde, — pierde de boli și de foame, când nu pierde de-a dreptul de cuțit sau de gloanțe.

Fără îndoială, nu se poate spune altceva decât că Dumnezeu a luat mințile poporului rus, fiindcă altfel nu se poate explica faptul că o națiune întreagă compusă din 120 milioane de suflete, se lasă terorizată și batjocorită de alți 500 mii! Căci acum atâția sunt membrii partidului comunist, din cari însă nici pe sfert nu sunt aceia cari-și dau seama de ceace fac.

Și când aceasta este oglinda și fructul puterii sovietelor, ne întrebăm dacă nu sunt criminali aceia cari doresc sădirea lui și în alte părți ale

lumii, și dacă nu este în chiar interesul acestei lumi ca criminalii de soiul acestora să fie urmăriți cu toată asprimea, de către guvernele respective, și puși în neputință totală de a-și aduce la îndeplinire visul lor de sânge.

*
* * *

Dar care este astăzi situația din Rusia și cari sunt nădejtile ce nutresc conducătorii sovietelor față de rezultatele pe cari le-a dat până în prezent nenorocita lor guvernare?

Nu mai e nici o taină pentru nimeni că bolșevicii își dau acum prea bine seama despre răul neînchipuit de mare pe care încăpățânarea și nebunia lor l-au făcut Rusiei. Cu toate acestea, ambiția lor este atât de nemăsurată și setea de sânge și de distrugere atât de mare, încât călăii Rusiei nu se pot hotărî să-și părăsească prada.

Din toate faptele și din toate declarațiunile pe cari bolșevicii le-au făcut în ultimul timp, ca și din toate spusele streinilor cari au călătorit anii din urmă în Rusia, reiese limpede că, în sfârșit, și bolșevicii își dau seama că s'au înșelat, și că nu li s'a potrivit de loc socoteala de acasă cu situația pe care au găsit-o în târg.

De aceea, de unde la început, Sovietele se țineau cu sfințenie de programul pe care și-l hotărâseră, și cu ajutorul căruia credeau că au să schimbe în bine nu numai fața Rusiei, dar chiar fața lumii întregi, azi aceleași soviete alunecă încetul cu încetul de la regulile catehismu-

lui comunist, și încep să îmbrățișeze vechile credințe ale orânduelii și ocârmuirii burgheze, pe cari cu atâta scârbă le afuriseau altădată.

Dar nu numai atât: ele nu se mulțumesc să se întoarcă în toate ramurile de activitate omească, la felul burghez de guvernământ, ci merg și mai departe: îi întrec chiar și pe burghezi în măsurile pe cari le iau și în mijloacele de cari se folosesc pentru apărarea Statului bolșevic contra reacțiunii.

Așa, de pildă, cine nu știe că toate țările mari și mici, atât din Europa cât și din America, s'au gândit după război să reducă armamentele și numărul oamenilor ținuți sub arme, pentru a ușura astfel cheltuelile Statului, și a lăsa industriei și agriculturii cât mai multe brațe libere pentru muncă?

Ei bine, ce credeți că fac bolșevicii, cari, ca socialiști ce sunt, au înscrisă în programul lor desființarea armatei, și cari, ca atare ar fi trebuit să dea ei, cei dintâi, pilda dezarmării și a demilitarizării patriei lor? Au întreținut și întrețin o armată foarte numeroasă, pe care însă n'o întrebuițează, cum facem noi burghezii, pentru apărarea granițelor, și nu fac din ea cum se face la noi o adevărată școală pentru luminarea tineretului, ci o întrebuițează pentru asuprirea poporului dela sate și dela orașe, care se arată din ce în ce mai dușman guvernării Sovietelor, și devine din zi în zi mai primejdios pentru această guvernare! Pe lângă aceasta, bolșevicii, cari se fălesc în fiecă clipă că sunt

iubitori de oameni, și că prețuesc viața ome-nească, au făcut din armata lor, nu un instrument de apărare și educație națională, ci din potrivă, un instrument de teroare națională, și de stârpire a rasei. Intr'adevăr, ei nu dau armatei lor roșii aproape nici o instrucție militară; în schimb însă o pregătesc astfel ca, soldații ce o alcătuesc, și cari sunt în cea mai mare parte chinezi și alte neamuri asiatice, și păgâne, să asculte or-bește de poruncile sovietelor, să ucidă fără milă pe oricine, bărbat, femeie, copil, tânăr sau bătrân, care s'ar împotrivi dorințelor lor, și să prade și să fure, mai ales dela săteni, pentru a se îndestulă și hrăni.

Soldații bolșevici au voe dela soviete ca, peste porția ce li se dă zilnic și peste solda ce li se plătește, să-și procure ei singuri cu orice mijloace vor crede și de unde vor putea, un adaus de hrană și de bani. Din cauza aceasta, armata roșie este interesată să apere puterea Sovietelor, dar ea a ajuns în același timp o adevărată pacoste pentru populația orașelor și satelor.

Dar nu e numai atât: pravila socialistă, după care se laudă că se călăuzesc și bolșevicii, con-damnă războiul între națiuni, și propovăduiește o pace veșnică între oameni. Așa vorbeau și bolșevicii la început, în 1917, când au și aruncat în lume faimoasele cuvinte: **o pace fără in-demnizații și fără anexiuni, pe baza liberei volnțe a popoarelor cari să hotărască ele înșile de soarta lor.**

Astăzi însă, bolșevicii au uitat de toate acestea

și cer reîncorporarea la Rusia a tuturor provinciilor locuite de popoare de altă naționalitate, și cari în 1917 s'au despărțit prin buna lor voie dela trupul Rusiei, ca nefăcând parte din aceasta, și la care fuseseră anexate prin silnicie și înșelăciune. Aceste provincii sunt: Siberia, Georgia, Finlanda, Letonia, Estonia, Curlanda, o parte din Polonia (Galiția orientală) și Basarabia. Vedeți bine: și Basarabia! pe care conducătorii bolșevici — dintre cari unii cunosc în amănunțime țara noastră, — știu cu prisosință că e românească, pământ din pământul țării noastre, și că e locuită în întregime numai de români. Cu toate acestea, ei o cer înapoi, deși Basarabia s'a alipit în 1918 prin buna ei voe la România, și deși în trecut, strigau cât îi ținea gura că popoarele trebuie să se grupeze între ele după naționalitate!

Tot așa și cu chestiunea Dardanelor și a Constantinopolului.

Se știe că veacuri de-arândul, rușii au luptat să ajungă stăpâni pe Strâmtoarea Dardanelor și pe Constantinopole. Impotriva acestei politici, care a amenințat de numeroase ori lumea cu deslănțuirea unui groaznic război. în Europa, socialiștii ruși s'au ridicat întotdeauna, și au denunțat-o poporului rusesc ca fiind **visul cel negru** al guvernelor Țarului.

Ei bine, astăzi guvernul bolșevic face exact aceeași politică, urmărește și el stăpânirea Dardanelor și a Constantinopolului, și amenință la fiecare pas Europa cu un **nou război dacă nu**

i se iau în seamă dorințele. Socialiștii-bolșevici, țarii roșii de astăzi ai Rusiei, au uitat de bietul popor rus, pe care odinioară, când nu erau în fruntea bucatelor, îl acopereau de toate grijile și de toate făgăduelile!

Zi cu zi, de altfel, bolșevicii își trădează vechile credințe. Cum însă li e rușine, mai ales de „tovarășii“ din alte țări, să-și mărturisească lumii nepriceperea și neputința, ei mai păstrează doar formele regimului comunist, pe când în realitate, au început să se întoarcă încetul cu încetul la metodele de ocârmuire ale burgheziei. Din nenorocire însă, instituțiunile fostului stat burghez, ca și oamenii plini de pricepere și experiență ai acestuia, au fost în ultimii ani cu desăvârșire desființați de către bolșevici, așa că nici măcar o reîntoarcere la vechea stare de lucruri, care să le salveze situația, nu le mai este îngăduită cârmuitorilor sovietici. De aceea ei se afundă tot mai mult în prăpastie și în necunoscut.

Și de aceea poate, setea lor de sânge, de jaf și de distrugere, crește pe măsură ce crește și prăpastia dinainte-le. Crimele au ajuns să fie săvârșite în Rusia, cum s'ar săvârși la noi, vara, stârpirea muștelor, de prin ospătării. Inchisorile gem de oameni nevinovați, în cea mai mare parte cărturari, negustori, preoți, femei, muncitori și săteni, și e nevoie ca, din când în când, sute din aceștia să fie uciși pentru ca celulele temnițelor să se mai golească puțin!

Foametea crește și, din cauza ei, bolile, cari

seceră mii de vieți pe zi. Fiindcă nu se lucrează, pământul nu rodește îndestul ca să hrănească pe toți rușii; de aceea, sovietele au hotărât ca numai membrii lor, soldații armatei roșii și funcționarii regimului trebuie să mănânce; cum însă sătenii nu mai vor să predea bucatele muncite, acestea sunt rechiziționate cu forța și distribuite numai celor de mai sus; restul populației se hrănește cu burueni, cu nădejde și cu aer. Pușcăriile au fost deschise și toți hoții, criminalii și haimanalele au intrat în armata roșie sau în slujbele civile ale Sovietelor.

Pentru că nu se produce și nu se face comerț, valoarea banului rusesc a scăzut într'un chip de necrezut: pentru un leu românesc poți căpăta în schimb câteva / zeci de mii de ruble rusești. Ca să-și facă cineva o idee de ce însemnează prețurile în Rusia, vom spune că o masă la un birt mai de mână a doua, costă la Moscova câteva milioane de ruble. Bine înțeles, această nebu-nească bogăție de hârtie-monedă, a fost provocată tot de bolșevici, cari pentru a desființa definitiv banul ca mijloc de schimb, așa cum scrie la cartea înțelepciunilor socialiste, au tipărit ruble cu nemiluita și le-au răspândit în țară, până au ajuns în halul acesta. Acum, când au simțit, în sfârșit, nevoia de a cumpăra mărfuri din streinătate, și când văd că nu au cu ce, fiindcă nimeni nu mai vinde pe ruble, bolșevicilor le pare rău de nebunia făcută, dar e prea târziu.

Ce se va întâmpla cu Rusia?

E greu de spus de pe acum. Oameni învățați cari au cercetat-o și au văzut cu ochii rezultatele guvernării sovietice, spun sus și tare că sfârșitul mării împărății nu este departe. Din dezorganizare, în dezorganizare, Rusia merge cu iuțea spre dezastru, și ea va înceta de a mai exista, dacă printr'o minune a lui Dumnezeu sau a puținilor buni patrioți ce i-au mai rămas, nu va reuși să se scape mai repede de tiranii cari o prăpădesc.

Intrucât îi privește pe rătăciții cari, la noi sau aiurea, propovăduiesc „binefacerile bolșevismului“, cel mai bun răspuns ce li s'ar putea da, ar fi să fie ei înșiși trimiși peste Nistru, pentru a se înfruntă la fața locului, din roadele acelei strașnice „binefaceri“ comuniste. Suntem siguri că nici două săptămâni n'ar trece și i-am vedea venind înapoi, în barbara, reacționara și intoleranta Românie, în care, totuși, se trăiește atât de bine, fiindcă trăiesc în ea cu cea mai mare ușurință, până și dușmanii ei cei mai declarați. Și, după cele ce-au văzut și pățimit acolo, nicio dată, gălăgioșii aceștia, n'ar mai îndrăzni să șoptească, oricât ar mai trăi de mult, cuvântul care arde buzele, și care s'a dovedit a fi fost cea mai mare minciună socială din câte s'au putut pomeni vre-odată, dela facerea lumii și până astăzi: **bolșevism!**

* * *

Pentru a încheia lămuririle de față, vom da în rândurile de mai jos câteva descrieri și păreri

ale unor oameni de seamă din Europa, cari au călătorit în ultimul timp în Rusia și au povestit apoi cele ce au văzut acolo.

Astfel, un mare ziarist francez, care a întreprins de curând o călătorie de bunăvoie în țara bolșevicilor, istorisește următoarele:

„In trei ani de guvernare, Sovietele au secăt ultimele rezerve și toate puterile Rusiei. Din marile orașe, cari erau odinioară fala Rusiei, Sovietele au făcut niște adevărate cimitire. Petrogradul, fosta capitală a imperiului rus, nu mai are astăzi decât 500 mii de locuitori din trei milioane cât avea în trecut, adică cu de două ori și jumătate mai puțin. Moscova, alt oraș frumos și măreț al Rusiei, s'a golit în aceeași măsură, și lucrătorii și funcționarii, fiind împiedicați să plece în alte părți pentru a-și agonisi pâinea, pier cu miile de lipsuri și foame. Industria și comerțul sunt cu desăvârșire distruse.

In Petrograd mai toate fabricile au fost închise, iar cele cari mai lucrează încă, se vor închide în curând și ele din cauza lipsei de material de lucru și din cauza lipsei cărbunilor. Comerț nu mai există. Mărfurile din magazine și prăvălii au fost rechiziționate și au dispărut. Fiind lipsă de cărbuni, trenul nu circulă decât pe câteva linii mai principale. Petrogradul nu mai primește provizii decât din împrejurimi, și atât de puține, încât serviciul pentru aprovizionarea și pentru împărțirea alimentelor la populație, a fost desființat. Azi toată populația Petrogradului face coadă la un birt public, pentru

a căpăta câteva linguri de „stolovnia“ — un fel de ciorbă făcută din câteva legume fierte în apă caldă, — care se împarte la toată lumea ca la niște nenorociți.

În această stare de lucruri, fără îndoială că bolile seceră cu nemiluita pe bietii ruși, cari sunt doborâți mai ales de tifos exantematic și de vărsat negru.

Nefiind spitale, nici doctori, nici doctorii, oamenii mor cu miile în fiecare zi. De asemenea, nu se găsește nici săpun, nici lemne de foc. Din această cauză populația aproape că nu se mai spală nici pe ea nici rufele, și pe zidurile orașului se văd afișe lipite de autorități, cu cuprinsul următor: „Ajutați-ne în lupta contra păduchilor și a murdăriei!“

Aceia cari mai au nebunia să creadă — zice ziaristul francez — că bolșevismul poate face fericirea omenirii, să treacă prin Petrograd, și garantez că se vor tămădui într'o clipă de nebunia lor.

Țăranii ruși în deosebi, înțeleg foarte bine ticăloșia și pierzania la care bolșevicii au împins națiunea rusă, și ei își omoară vitele mai bine decât să le dea oamenilor lui Lenin și Trozki“ 1).

În școli, bolșevicii au amestecat băieții cu fetele, ceea ce a dus la o stricăciune nemaipomenită. Numai la un gimnaziu din Petrograd, au fost găsite într'o singură lună 14 eleve însărci-

1) Paul Erio în «Le Journal».

nate. Profesorii, cari sunt bolșevici, fac totul pentru a scoate din școlarii lor niște adevărați comuniști, și cum ei își dau seama că fapta lor întâmpină greutăți din cauza povețelor pe cari copii le primesc în familie, profesorii, în loc să-i învețe carte, îndeamnă pe elevi să-și urască părinții și să-i părăsească.

Intrucât privește pe muncitorul sau pe săteanul care ar fi aplecat să creadă că sub o guvernare sovietică, soarta lui se va schimbă în mai bine, că el va deveni stăpânul și că viața îi va fi mai ușoară, îi punem sub ochi următoarea oglindă a stărilor din Rusia:

Mai întâi, Sovietele cari ar fi trebuit să cuprindă și delegați de-ai muncitorilor și țăranilor, nu mai există decât de formă. În faptă puterea este exercitată, cum am spus mai sus, de câțiva oameni, — un guvern și un comitet central, — iar muncitorii și țăranii au fost înlăturați definitiv dela orice amestec în conducerea treburilor Statului. Ei nu iau parte măcar indirect, prin delegați sau prin reprezentanți aleși — așa cum se face la noi, — la această conducere, fiindcă în Rusia nu există Parlament. Prin urmare, să se știe odată pentru totdeauna că, sub cârmuirea bolșevică, poporul n'are cuvânt la conducerea Statului.

Dar are măcar țăranul drept de a se folosi, după deplina lui voie, de rodul muncii lui?

Nu, n'are voie. Este drept că pământul, mult puțin cât i-a fost dat, i-a rămas în deplină stăpânire și nu în devălmășie cu toți consătenii lui

cum voiau la început bolșevicii. Dar în schimb, i se ia rodul, i se ia cu forța. Tot ce produce țăranul, este confiscat și răpit de oamenii stăpânirii, cari merg din sat în sat, însoțiți de batalioane de soldați bolșevici înarmați cu puști și mitraliere.

Câteodată, județe întregi, cari au fost despuiate de către bolșevici de tot rodul lor, sunt asmuțite împotriva altor județe mai bogate în cereale și alimente, așa că sătenii ajung să se ucidă între ei pentru o baniță de mălai.

Alteori, ca să potolească pe muncitorii dela orașe, cari n'au ce mânca, Sovietele le asmut asupra satelor, spunându-le că dacă nu se găsește pâine, este din vina țăranilor cari nu vor să muncească.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din cauza aceasta, țăranimea rusă harnică și conștientă, urăște din tot sufletul său pe bolșevici, și n'așteaptă decât momentul potrivit ca să se scape de ei și de urgia lor care a întrecut cu mult pe cea de pe timpul țărilor.

Intrucât îl privește pe muncitorul dela orașe, situația lui este tot atât de rea. Indepărtat ca și țăranul dela cârmuirea Statului, el este pus să muncească în ateliere și fabrici cât mai mult, pentru a fi hrănit cât mai prost și a nu fi plătit de loc. La început, pentru a fi câștigați de partea lor, bolșevicii au făgăduit muncitorilor că-i vor face stăpâni peste fabrici și ateliere. Curând se văzu însă că o astfel de organizație nu e spre fericirea întreprinderilor, căci nu poate fi cineva în acelaș timp și conducător și executor. Chiar

muncitorii fură de părere că ideia a fost greșită, și încetul cu încetul fabricile și atelierile fură puse din nou sub conducerea unei singure persoane.

* * *

Din cele de mai sus reiese limpede, credem, că departe de a fi un rai, Rusia bolșevică este, dinpotrivă, un iad, și încă unul din cele mai înspăimântătoare.

Să lăsăm dar pe ruși să-și continue mai departe nenorocita lor încercare, și noi să ne vedem de treabă în țărișoara noastră liberă, bogată și frumoasă, în care numai cine nu vrea să muncească n'are putința să-și câștige ușor o pâine și să-și pue un ban deoparte pentru bătrânețe.

Și dacă întâlnim rătăciți printre noi, cari-și țin încă ochii ațintiți spre isprăvile bolșevismului, datoria noastră este să-i chemăm pe calea cea bună, și să luptăm fiecare, în marginile puterii și a cunoștințelor noastre, ca sămânța cea rea să nu prindă în pământul românesc.

Fiindcă de pe urma unei asemenea nebunii, tot sârmanul popor muncitor și de jos, va fi acela care va suferi cel dintâi.

Pagini alese din Scriitorii români

Biblioteca periodică de popularizare

Ediată din fondul cultural al societății „Cartea Românească”

Fiecare număr de 32 pagini, costă 1 Leu.

- No. 48. *M. Eminescu*: Poezii Populare.
No. 49. *I. L. Caragiale*: Povestiri.
No. 50. *Ion Ghica*: Egaliitatea. — Școala acum 50 de ani.
No. 51. *Al. Russo*: Cântarea României.
No. 52. *Gr. Alexandrescu*: Fabule.
No. 53.—54. *V. Alecsandri*: Istoria unui Galben.
No. 55. *P. Dulfu*: Din povestea lui Făt Frumos.
No. 56. *Al. Donici*: Fabule.
No. 57. *P. Ispirescu*: Povestiri.
No. 58—59. *Pagini de*: O. Goga, Coșbuc, Creangă, A. Pann etc
No. 60. *O. Goga*: Poezii.
No. 61. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie. I.
No. 62. *Th. D. Speranță*: Anecdote populare.
No. 63. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie, II.
No. 64. *C. Sandu-Aldea*: Povestiri
No. 65. *Ion Creangă*: Amintiri din copilărie, III.
No. 66. *Anton Pann*: Judecata Strugurelui.
No. 67. *S. Fl. Marian*: Legendele Ciocârliei.
No. 68. *C. Negruzzi*: Povestiri.
No. 69. *Victor Vlud Delamarina*: Poezii.
No. 70. *Vasile Alecsandri*: Casteluri
No. 71. *M. Kogălniceanu*: Din istoria Românilor.
No. 72. *Al. Vlahuță*: Poezii.
No. 73. *I. L. Caragiale*: Noaptea Invierii.
No. 74. *P. Ispirescu*: Inșir'țe Mărgăritari.
No. 75. *D. Golescu*: Invenții din călătorie.
No. 76. *St. F. Marian*: Legendele Rândunicii.
No. 77. *D. Anghel*: Nuvele.
No. 78. *I. Helinde Rădulescu*: Poezii
No. 79. *C. Negruzzi*: Povestiri.
No. 80. *Poezii Văcărescu*: Poezii.
No. 81—82. *Ion Creangă*: Harap alb.
No. 83. *P. Dulfu*: Din isprăvile lui Păcală.
No. 84. *P. Ispirescu*: Povestiri.
No. 85. *Al. Macedonski*: Năluci din Vechime.
No. 86. *G. Rotică*: Poezii.
No. 87. *C. Sandu-Aldea*: Nuvele.
No. 88. *N. Gane*: Nuvele.
No. 89. *Ion Popovici-Bănățeanu*: Din viața meseriașilor ardeleni.
No. 90—91. *Ion Creangă*: Dănilă Prepeleac.
No. 92—93. *V. Alecsandri*: Dridri.
No. 94—95. *Al. Odobescu*: Doamna Chiajna.
No. 96—97. *M. Eminescu*: Proză
No. 98—99. *P. Ispirescu*: Povestiri.
No. 100—102. *Români din patru unghiuri*: (număr festiv).

Trimițându-se banii cu mandat poștal, se expediază broșurile franc de Societatea „Cartea Românească”, Bul. Academiei, 3, Bucureș

BIBLIOTECA CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU

Profesor Universitar și Membru al Academiei

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. Omul primitiv *Cum eră*, de Prof. I. Simionescu.
- No. 2. Viața omului primitiv, " " " "
- No. 3. Gazurilo naturale, " " " "
- No. 4. Albinele, de T. A. Bădărău.
- No. 5. Diabetul, ingrășarea și gălbănirea, de Dr. M. Căhănescu-Carlsbad.
- No. 6. Razele vizibile și invizibile, de C. Gheorghiu
- No. 7. Viața microbilor, de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 8. Furnicile, de T. A. Bădărău.
- No. 9. Viața plantelor, de Prof. I. Simionescu.
- No. 10. Electricitatea, de Dr. Hurmuzescu.

Seria B. „Sfaturi pentru gospodari“.

- No. 1. Îngrijirea pasărilor, *Boalele lor*, de C. S. Motaș, Prof. Universitar.
- No. 2. Despre tovărășii, de preot C. Dron.
- No. 3. Scarlatina și alte boale molipsitoare, de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 4. Livada din sămburi, de C. Gheorghiu.
- No. 5. Ia jurul casei, de M. Lupescu.
- No. 6. Casa, de Prof. I. Simionescu.
- No. 7. Morcovul și alte legume, de P. Rojade.
- No. 8. Sifilisul, de Dr. E. Gheorghiu.
- No. 9. Temelul îmbunătățirii vitelor, de D. G. Chițoiu.
- No. 10. Votul obștesc, de A. Gorovei
- No. 11. Creșterea porcilor, de A. Oescu.
- No. 12. Viermil de mătase, T. A. Bădărău.
- No. 13. Oftica (Tuberculoza), de Dr. Emil Gheorghiu.
- No. 14. Pelagra, de Dr. Babeș.
- No. 15. Alegerea semințelor, de Prof. C. Larițianu.

Seria C. „Din lumea largă“.

- No. 1. Ucraina, de G. Nastase asistent universitar.
- No. 2. Cehoslovația, de Prof. I. Simionescu.
- No. 3. Munții apuseni, de Prof. M. David.
- No. 4. Finlanda, de Prof. I. Simionescu.
- No. 5. Bucovina, " " " "
- No. 6. Basarabia, de G. Nastase.
- No. 7. Dobrogea, de Dr. C. Brătescu.
- No. 8. Spre polul sud, de Prof. I. Simionescu.

Seria D. „Știință aplicată“.

- No. 1. Fabricarea săpunului de Ing. A. Schorr.
- No. 2. Motorul Diesel, de Ing. Casseti.
- No. 3. Despre parfumuri, de Prof. Severin.
- No. 4. Industria azotului, de Laurențiu Caton.
- No. 5. Aerul lichid, de Ilie Matei.

In fiecare săptămână va apare câte un număr ce va cuprinde 32 pagini cu figuri și se va vinde cu 2 Lei.

Se pot face abonamente pentru 25 numere, trimțând 45 lei prin mandat

postal la Societatea „Cartea Românească”, București Bulevardul Academiei 3.

De vânzare la toate librăriile și depozitarii de gazete din țară.